

Nro. 12.

**A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY,
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

**Indúlt Bétsből, Kedden Augustus 9-dik napján,
1808-ik esztendőben.**

B é c s.

A leg korösabb emberek sem emlékezhetnek az időnek olly mostoha járására, mint a' millyen vólt a' múlt, és van a' jelenvaló esztendőnek nyári hólnapjaiban. Valamint a' múlt nyáron, úgy a' jelenvalóban is szörnyü melegség és szárazság uralkodik, és ha szinte ottan ottan a' szomjú földet egy kevés eső meg itattya is de azonnal szél támadván a' földet ki száraztja, és olyann a' leszen, mintha eső sem esett volna, melly miatt a' földnek termése, nevezetesen, a' káposzta, a' répa, a' földi alma s. a. t. nemcsak nem nevedkedhetnek, hanem a' nedveségnek

M

nem léte miatt a' tövök vagy el szárad, vagy a' férgek meg emésztek, a' levelek pedig meg rothad, 's egészen semmivé leszen. A' kertekben lévő gyümölcsök, minekelötte meg éredhetnének fajokon meg rothadnak 's le hullanak. — A' szőlőhegyek böven termettek, a' szőlőgerezdek elég nagyok, de mivel semmi esső nints, a' szőlőszemek nem nevedhetnek, és így valamilyen vólt az aratás olyan leszen a' szüret is, az az, igen sovány. Ennekfelette igen kevés vagy épen semmi esső nem lévén az idén, kevés takarmánya van a' mezei Gazdának marhajának taplalására.

Tavaly, Julius és Augustus hónapokban rendkívül való hévség vólt, most sints kisebb mint akkor vólt, sőt néhány Európai Országokban nagyobb mint tavaly vólt. — Párisban Julius 20-ik napján a' Reaumür thermometerje szerént, 29 gradusni vólt. — Dijonból, a' vólt Burgundi Herczégnek fő városából azt írják, hogy ottan és annak környékén olly szörnyü hévség vólt a' múlt hónapban, hogy a' patakok és apróbb folyó vizek csak nem egészen ki száradtak, a' malmok meg állottak, sőt a' kútakban lévő viz is sok helyen meg fogyott. Világosan azt írják, hogy nagyobb hévség van most mint volt tavaly. Amsterdamból is azt írják Julius 21-ik napján, hogy nyólcz naptól fogva olly nagy hévség van ottan, a' millyen szokott Bataviában napkeleti Indiában lenni.

A' néhány esztendővel ennek előtte Berlinbe ment, 's ott a' Királyi tudós társaságnak nagy fizetessel tagjává lett, hanem esztendővel ennekelőtte a' Vesztfaliai Király udvarában Status Consiliariusát tétetődött Helvetziai születésü nagy Tudosnak M ü l-

Ier János Urnak innen lett el menetele által a' Császári Bibliotékában meg üresített Custosi hivatal, Felséges Urunk Stingel Vincze Urnak, Reiner Csász. Kir. Fő Herczeg volt nevelőjének adni, 's ötet egyfzersmind Csász. Kir. Udvari Tanácsosnak tenni méltóztatott.

A' Fels. Cs. Kir. Udvari Hadi Tanács rendeléséből az Ulánus Regementek eddig való költséges tollaik helyett lófarkat fognak süvegeik mellett viselni. A' Generalissimus Károly fő Herczeg Ulánus Regemtebéli Tisztek és közemberek már illy lófarkból való bokkrétákat hordanak, mellyek igen vétezi tekintetet adnak a' viselőknék.

Hollandia Ország.

A' 21-ik Juliusi Amsterdami hivatal szerént való újság levelek szerént I. Lajos Napoleon Király azt végzette, hogy minden különböző vallású lakosokra nézve egy ministeriumot állitson fel. — — Eö Kir. Felsége az ezen tárgy eránt tartatott tanátskozásokban sokszor ekként nyilatkozattatta ki önnön magát: „Én úgymond, minden vallásnak szolgait óltalmom alá vefzem, és mivel mindnyájan a' lakosoknak az erköltsi tudománynak és a' jó erköltsöknek meg maradásokért munkálodnak, egyenlöképen böllogítani fogom s. a. t.

Két Indiai termésekkel meg terhelt Ámerikai és két Gothenburgi hajok a' Hollandiai kikötőhelyekbe olly feltétellel evezvén bé, hogy a' rajtok lévő portékát nagy áron el adhassák, parantsolatot vettek a' Fő Kormányfzéktől, hogy leg ottan takarodjanak ki azokból. — A' tengeri kereskedésnek meg tsök-

kenése miatt lehetetlen az Indiai productumoknak az árát vóltaképen meg határozni.

Frantzia Birodalom.

A' Bergi nagy Herczeg (Marsal Múrat) Mad. rittban, a' sok munka által meg erőtlenítetven hideglelésbe esett, 's e' miatt egészségének helyre állítása végett a' Cauterezi fürdőkbe menni kéntele. nittetett, a' hol 12 vagy 14 napot fog múlatni — A' melly napon ő Bayonnébe érkezett, azon a' napon ment a' Bergi Nagy Herczegné is oda beteg férjének meg látogatására.

Jósef Napoleon Nápolyi Királynak Spanyol Országai Királyságra lett emeltetéséről a' Párisi Argus így szól: „Az isteni gondviselésnek végzéseiben vannak olly napok, mellyek a' Nemzeteknek újonnan leendő szüllettetésekre vannak rendeltetve. Spanyol Országra nézve jelen vannak ezek a' napok; e' már fel támadt a' maga omladványaiból. Azon visszafza vonások közt, mellyek miatt egy más közt öfzve háboródtak, sem belől állandó uralkodást, sem kívülrül semmi gyámolt nem reménylhetett. Spanyol Ország e' világ két részéből áll, és az a' két rész, a' mellyekből öfzve van szerkeztetve, olly törvények, rendtartások és Vallásbéli értelmek által van öfzve kötöttetve, a' mellyeknél fogva egy néptől sem különböznek annyira mint az Anglusoktól. Azért hogy idegen Fejedelem ül bé a' Királyi székbe, semmi sem találtatik, a' mi a' nemzet szabadságával ellenkezne. Ez a' Fejedelem ugy bé fog a' nemzetbe iktattatni, mint a' Brunsvigiai ház az Anglus nemzetbe bé óltattatott, a' midön annak fejére a' Kir. Korona tétetődött.

Olafz Országból, és Franczia Országnak Napkeleti részéből (igy szólunk a' Lioni 17-ik Juliusi közönséges levelek) sok hadi nép marsirozik Spanyol Országba a' már ott lévő hadi seregeknek 150 ezer före való szaporittatására. Az oda való támadások még ekkorig le nem tsendesítették, de azért még sem veszedelmesek. A' Valencziai és Murtziai Tartományokban leg szamosabbak a' pártosok; Catalóniában egészen helyre állittatott a' tsendesség. — Spanyol Ország napkeleti partjai előtt egy Anglus hajós seregeteske olálkodik; a' Majorkai, Minorkai, és Ivikai szigeteket el akarják Anglusok foglalni; de olly jó védelmező állapotban vannak azok helyhez-telve, hogy nagy munkával sem juthatnak azoknak birásokra. —

A' Császári Kabinetnek számára két szép golyobist készitnek most Parisban. — A' Gvadaloupei és Martiniquei szigetekben ki készítettett Franczia zsákmányozó hajók sok Anglus hajókat rablanak el Napnyúgoti Indiában 's annál fogva sok kárt okoznak az Angliai kereskedőknek. Mindenőt bö aratás vólt Franczia Országban; a' szüret sem leszen alább való, melly miatt valamint az élet; úgy a' bór is igen oltsó.

Nagy Britannia.

Meg irtuk tiztelt Olvasóinknak, hogy a' Spanyol Orzági Insurgensek magok közzül deputatusokat küldvén Londonba, magoknak a' Frantziák ellen segítséget kértének, és nyertek is. Ezekkel, mint a' Spanyol nemzet képviselőivel Eö N. Britanniai Kir. Felsége békefséget kötvén, Julius 5-ikén következő hirdetményt tétetett közönségesé:

„Mivel Eö Felsege a' Spanyol Nemzetnek, hazájoknak, a' Franczia Ország törvénytelen uralkodása alól leendő fel szabadítására tzelzó erölködését tapasztalja, és mivel néhány Spanyol Országi tartományok magok Angliához viseltetö baratságokról Eö Kir. Felsegét bizonyofsá tették, méltóztatott Eö Felsege, ministerjeinek tanácsadásokra következendö rendelést tenni: 1) Hogy minden Spanyol Ország ellen való ellenségeskedes ezennel szünnyék meg. — 2) Hogy azok a' Spanyol Országi kikötöhelyek, mellyek Franczia Orzággal egyet nem értenek, szabaditafsának fel a' bé zároltatás alól. — 3) Minden Spanyol hajokkal, a' mellyekkel az Angliai hadakozó hajók a' tengereken öszve találkoznak, baratságossan bánnyanak, 's azoknak kereskedéseket meg ne gátolják. — 4) Minden Spanyol Coloniák-ból való személyeknek hajóikkal és jószágaikkal baratságossan bánjanak, és valamellyik kikötöhelybe vitetsenek bé, és mind addig ott várják az Eö Kir. Felsege parantsolatját, mig tudósitást veszen arról, ha azon Coloniák, a' mellyekből valók azon hajoknak és jószagoknak tulajdonofsaik, Spanyol Orzággal egyetértöleg legyenek e' Frantzia Ország ellen. — Költ a' Királyné palotájában, Julius 4-ik napján, 1808.

A' Londoni további tudósítások ezeket tartják: A' mi Kórmányszékünk, úgymond, sok fegyvert küld a' mi új barátinknak a' Spanyol és Portugallia Országokbéli Patriótáknak. Négy dragonyos regement, egy brigada testörzö sereg, 13 batallion gyalogság, és sok ártilléria fognak ezen hólnap (úgymint Julius) 10-ik napján hajókra szállí-

tatni. A' Spanyol hadi foglyokkal, a' kik most szabadon bocsátattak, Oberster Boyle fog Spanyol Országba menni. — Gibraltárból arról tudósítatunk, hogy Kadixban, a' köz nép Marquis Solano t azért ölte meg, hogy ő a' Frantziáknak oda való közelgésekkor nékiek fegyvert adni nem akart. — Minden kikötőhelyeinkbe parantsolat küldetett az eránt, hogy a' Spanyol Országból leveleket vivő személyekkel semmi Contumaciat, az az, tiszttulásra való időt ne tartattassanak, hanem inkább segítségül legyenek azoknak a' Londonba leendő sebes utazásokra. — Az Alcméne nevezetű fregaton sok pénzt küldött a' Spanyol Patriótáknak a' Londoni fő Kormányfzék. A' Parlamentum gyűllésében, a' királyi székből mondott órátiojában azt mondotta a' Király, hogy Spanyol Országgra nézve egyéb feltétele nintsen, hanem hogy az előbbi valóságában és mástól való nem függésében meg tartattassék. Ellenben az antiministerialis levelek azt állatják, hogy az Angliai Kormányfzék héjába pénzt és embert vesztegetni nem fog; de hogy soha ellenek nem álhatnak a' Spanyol Országi Patrióták az ott lévő számos Frantzia seregeknek.

Északi Európa.

A' gazdaságra ügyelő Potsdami tudós Társaság nem régiben azt adta ki a' maga tudós munkájában, hogy a' közönsegefsen esméretes és mindenütt bőven találtatható reptsényből (E r y s i m u m Offic. L.) mint igen egészséges és jó izü termésből jó tápláló eledelt lehet főzni. — A' 7-ik Juliusi Königsbergi közönseges levelek szerént értésére esvén a' Fels.

Pruffziai Királynak e' dolog, hogy másokát is jó példájának követésére serkenthesen, maga asztalára azt el készítette és igen jó eledelnek lenni találta. Ez az utolsó Fr. háborúban nagy szerentsétlenségbe esett Fejedelem, egész familiájával együtt, Königsberg szomszédtságában egy bérbe fogadott falusi házában él nagy tsendefségben. — Azok közt a' déli Pruffziai hivatalosok közt, a' kik Pruffzia utolsó felosztattásának alkalmatofságával kenyerektől megfosztattak, inségeknek néminémüképen leendő meg enyhítésére 6000 tallért osztattatott ki a' Király, és arról is tudósittatván, hogy az Eylaui és Friedlandi's azon környékbéli lakosok felette nagy nyomorúságban éljenek, azoknak számokra is pénzt és eleséget küldött. — Schill Oberstert, a' ki az utolsó szerentsétlen háborúban magát meg különböztette, Königsbergbe menvén, igen szivesen fogadták az oda való lakosok. — Blücher derék Generál kétséges kimenetelü nyavalyájából szerentséssén ki gyógyúlt. — Dántzigba a' Napoleon Codekse avagy törvénykönyve nagy pompával vétetett fel.

Olasz Ország.

A' Nápolyi Királyné József Napoleon Királynak kedves felesége, a' múlt Julius 7-ik napján hagyta oda Napoly városát két herczeg kis asszonyával együtt, és kedves férje után utazott. Onnan lett el menetele előtt való utolsó napokon minden Nápoly városi közönséges tiszttviselőket audientziára botsátott maga eleibe. — El indulásakor az egész ott lévő katona örizet parádéba állott, Marsal Jourdan, mint azon Kir. rezidentiának mostani fő kór-

mányozója a' Királyné hintaja mellett lovaglott, a' nemesség pedig számos hintókon Aversaig és Capuaig kísérték szerezett Királynéjokat.

A' múlt Junius 26-ik napján következő foglalatú levelet küldött József Napoleon volt Nápolyi, most pedig Spanyol Országai Király a' Napolyi Status Tanátshoz Bayonnéból: „A' törvényes dolgokra ügyelő miniszterre biztam, hogy titeket öfzve hívjon és ti elöttetek, mind az én nemzethez intézett hirdetményemet, mind azon constitucionalis akteket, a' mellyeket mostani rendkívül való környülállásim közt el végezni kötelefségemnek tartottam olvassael. Sokkal kedvesebb dolog lett volna előttem, ha ezen fontos aktákat veletek együtt jól megfontolhattam volna. Reményem mindazáltal, hogy azokban azon principiumokat, mellyekről gyakran szólottam elöttetek, fel fogjátok találni, és igyekezni fogtok azt a' kevés jót, a' mellyet én eddig miveltem, tovább is meg tartani, és a' köz 's magános boldogságnak több kútfejeit is fel fogjátok nyitni. Az emberek meg halnak, de a' jó törvények és alkotmányok meg maradnak, és ezek sokszor hatalmasabbakká és boldogabbakká teszik a' nemzeteket, mint magok a' Fejedelmek.“

„Midőn Nápoly Országban uralkodni kezdettem, úgy találtam, hogy annak semmi Constitutiója nem volt, az idő meg jobbithatja azt a' constitutiót, mellyet én a' nemzetnek adok. — Azok a' Fejedelmek, a' kik utánnam boldogabb időkben uralkodni fognak, többet mivelhetnek, de egyik sem fog engemet a' nemzethez való szerezetben, 's annak betsüllésében felül haladni. Meg kell a' nemzet

betsületére vallanom, hogy senki is, a' ki eránt nékem bizodalom volt, avval vissza nem élt, ám- bár mind a' külső mind a' belső háborúkban, a' mel- lyek alatt én uralkodtam, az embernek indulatai szükségesképen ingereltettek. Meg lévén erről az igazságról győzöttetve gyakran mondtam: könnyebb a' nemzeteket ótsárlani, mint azokat esmér- ni; és mivel én a' Nápolybéliet derék emberek- nek lenni esmértem: mindenkor fájlalni fogom, hogy tőlök el kell távoznom, a' kiknek szerentséjeket és tekinteteket jövendőben is örömet öregbittem vól- na. A' mi nékem vizasztalásomra szolgálhat, az a' bizonyos bizodalom, hogy a' Nápolybéliek ezen jó indulatomról tökéletesen meg vannak győzöttetve. **Jó se f.**

A' Nápolyi, 10-ik Juliusi közönséges levelek azon Ország jelenvaló állapotjáról így szólnak: "A' Fels. Királynak és Királynénak innen lett el utazások- tói fogva nagy nyughatatlanságban vagyunk az eránt, kit teszen Királyunká a' nagy Napoleon? Az ez eránt való értelem különböző, és ki így ki amúgy szól, és gondólkozik e' fontos tárgyról. **Jó se f** Napo- leonnál kegyesebb, kegyelmesebb, és böltsebb Fe- jedelmünk nehezen leszen; az ő uralkodása rövid ideig tartott; de még is örök emlékezetben fog tar- tattatni. Két esztendő el forgása alatt, a' leg szél- veszesebb időkben is sokat mivelte érettünk és sok- kal többet mivelte vólna ezután, ha nagyobb méltó- ságra nem hivattatott vólna.

A' Toskánai három osztályokban, a' Frantzia Császár 29-ik Majusi végzése szerént az 1808-ik esztendőbéli Conscriptusok közzül, mind öszve 1200

legényt kell ki állítani, a' kik közzül 100 ember a' Frantzia 8 Artilleria regementre, 50 a' 14 Karabélyos és vasas regementekre, 150 a' Toskánai újj vadász seregre, 900 pedig a' Toskánai gyalogy regementre fognak fel osztattatni.

Az Ankonai helytartó az óda való újság levelekben azt tétette közönségesse Julius 12-ikén, hogy e' most folyó Augustus 15-ikén, melly Napoleon Császár és Király születésének emlékezetes napja, azok közt a' lakosok közt, a' kik mesterségek, újj találmányaik, és industriájok által magokat mások felett meg különböztetik avany emlékeztető pénzek és gyözedelmi kofzorúk fognak ki osztattatni.

A' Májlandi igen híres könyvnyomtató Bondoni az úri imátságot, aragy mi Atyankat, 155 nyelven, 's mindeniknek tulajdon betüivel adta ki. Ez a' ritka munka tsak azért is nagy becsben fog tartattatni, mivel 150 exemplárnál többet nem nyomtattatott, a' mellyeket az Olasz Országi Vice Király a' nevezetesebb tudosoknak fogja ajándékba küldeni. Már is 100 aranyat ígértek egy nyomtatványért, de meg nem kaphatták.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi tudósítások fzerént ott is fellette való és tartós a' hévség; gyakorta 20 gradusra is fel hág a' Reaumür Thermométere vagy mérője fzerént; de mivel a' hószfzas esözések után következett ez a' nagy hévség, ott mindenek bővesztendővel biztatják magokat; széna is bőven termett. — Az Indiai termések ottan is szükülni kezdenek és drágúlni. Egy pud kaffé 82 rúbelen, egy

pudding fain nád méz 51 rubelen megyen (egy pudban 40 font vagyon, következésképpen két rubelnél valamivel drágább egy font kaffé.

Azok a' hajók, mellyek az Anglia Országhoz tartozó Indiai Coloniákból az Orosz Birodalombéli ki kötőhelyekbe menni igyekeznek, onnan vízfzutasítottatnak. E' miatt természetesen nevedik azoknak az árra naponként és hetenként; egy Narants fél Rubelen megyen; a' több Kolonialis termékek is nagyon drágúlnak.

Hadi Környülatások Északi Európában.

Az Angliai szállító hajóseregnek Gothenburgból lett el távozásáról többé semmi kétség nem lehet. Vannak ugyan nem kevesen olyanok, a' kik úgy vélekednek, hogy az nem Angliába, hanem Norvégianak napnyúgoti részéhez evezett, 's ottan igyekezik a' szárazra ki szállani; de valósággal meg tsalatkoznak. — A' Svéciai Király és Anglus kormányzó vezér közt villongás támadt, amaz azt kívánván az utólsóbtól, hogy a' Zelandiai szigetnek elfoglalásában, és Koppenhága városának ostromlásában nékie segítségül legyen; de erre az Anglus vezér tellyefséggel nem állott, jól tudván, hogy ott sokkal számosabb a' Dániai védelmező sereg, mint sem azt jó móddal meg venni lehetne. — A' Koppenhágai későbbi tudósítások azt tartják, hogy felette nagyon bofzonkodik az Angliai Kormányzékra a' Svéciai Király azért, hogy ez tett igireteit bé bé nem tellyesíti, 's ugyan ezen okból Moore Generált is árestomba tétette.

A' Dániai zsákmányozó hajók igen szerentsések a' Svéciai és Angliai kereskedő hajóknak el rablásokban, és rövid idő alatt sok familiak meg gazdagultak a' zsákmányozás által, 's erre nézve nagyon szaporodik a' zsákmányozó hajóknak a' száma. A' Norvégiai magános tudósítások szerént, a' Svéciához tartozó Strömstadi vég vár szomszédtságában egynéhány ellenséges magazinumokat gyujtottak fel a' Normannusok, és 400 embert ejtettek hadi fogságra. — Egy Dániai zsákmányozó hajó a' Skotziai partok mellett két Anglus hajót rablott el.

Az a' Svéciai ármádia, melly Generál Armfeld vezérlésére azért bizattatott vala, hogy Norvégiát el foglalja, 20000 főből állott, mellyből különböző tsatákban 3000-nél több el vefzett; a' Normannusok mindenütt 's mindentsatákban vitézi bátorsággal viselték magokat, mindenütt, a' hol a' Svékusok bé ütni akartak, jelen vóltak, visszavérték az ellenséget, 's másoknak is példát adtak, mire birhattya a' katonát hazájához 's uralkodó Fejedelméhez való hiv szeretete.

E l e g y e s D o l g o k .

Azokat az Orosz katonákat, a' kik az utolsó háborúban fogságra esvén, a' Hollándiai Ámádiánál szolgálatot vettek, a' kiknek száma egynéhány ezer emberre megyen, most mind haza botsátatta a' Hollándiai Király.

Alsó Sziléziának Crofsen nevezetű városában egy Frantzia furir, Julius 5-ikén, dél előtt a' város körül sétalगतván, szemei előtt egy affzony a' felette való nagy nyomorúságot, 's inséget tovább

nem türhetvén, az ölében vólt kiseded gyermekével együtt az Odera folyóvizbe ugrott; mellyet a' furir látván, felső köntösét hirtelen el vetette, utánna ugrott, és kisedével együtt elevenen ki vitte a' szárazra. Szép felebarati tettét még avval is meg tetézte, hogy azt a' 10 tallért, mellyet az illy vizből ki mentöknek adni szoktak, azon szegény affzonynak 's kiseded gyermekének taplalásokra ajándékozta. — A' Sziléziai és Brandenburgiai táborhelyekbe már bé szállottak az ott fekvő Fr. seregek. Hasonló táborhelyek készittetnek a' Prussziai Pomerániában, nevezetesen Stettin és Stargard városok környékeken. Egybe egybe 12000 ember telepedik le, mellyek Marsal S o u l t vezérlése alatt vannak. — A' Prussziai Statusokban és a' Warsaui herczegségben lévő Frantzia hadi seregek 150 ezer főből állóknak lenni mondatnak.

A' Keszthelyi Georgikonban elüresült Gazdaságbéli Stipendiumokról való másodszori Híradás.

Méltóságos Gróf Tólnai Festetics György Úr Eö Nagysága által N. Zala Vármegyében helyezett Keszthelyi Mező-Városában Georgikonnak nevezete alatt fel állitatott Gazdaságbéli Intézet részéről ezennel köz hirül adatik, hogy e' folyó Oskolai esztendőnek, úgymint Augustus hólnapnak végével azoknak számára, kik a' mezei Gazdaságbéli Tudománynak theoretica, és practica megtanulására magokat fel szálni kívánják, ismét két Stipendiumok elfognak üresedni. Minthogy pedig az említett In-

tézétnek tudománybéli Cursusa a' már előbbi esztendőben közre botsájtott híradásokból úgy-is esméretesé lett; azért ez úttal tsak rövideden említettik, hogy azon Cursus három esztendőre légyen meghatározva, és hogy abban a' theoretico - practica tanítás valamint egy részről a' Gazdaságbéli tudományokat, és tapasztalásokat: úgy más részről az ezekkel egybe kötött Mathematica, és Physico-Veterinaria tudományokat egyenefsen tárgyazza. A' Stipendium most szabad szállás, tűzifa, és gyertyán kívül első esztendőre 180 forintban, második esztendőre 200 forintban, a' harmadikra pedig 220 forintban határozott-meg, 's emellett a' Stipendiatikusok három esztendei cursusokat elvégezvén a' Grófi Urodalmakban érdemeikhez, és magok viseletjekhez mérsékelt hivatalokra ki tétetnek. A' kik ezen Stipendiumokban, és az ezekkel egybe-kötött jövendőbéli bizonyos hivatalokban részesülni kívánnak, minden születésre, nemzetre, és vallásra való tekintet nélkül meg kívántatik, hogy ők a' Philosophicus Cursust, vagy leg alább a' hat Deák Oskolákat, vagy úgy nevezett Studia humaniora elvégezték, e' mellett magyarul, németül, és deákul beszélni, és írni tudjanak, egészséges testüek legyennek, és magokat mind erköltsös jó magok viseletek, mind pedig ditsérefsen végzett tudományaikra nézve hiteles bizonyság, és ajánló leveleik mellett e' folyó Augustusnak végéig a' Georgikonnak Elöl-járóinál, vagy személyefsen, vagy levél által béjelentsék.

Egyfersmind valamint eddig, úgy ez után is mind azoknak, valakik a' Gazdaságbéli Tudományt tulajdon, vagy szüleiknek Attyokfiaiknak, avagy

más Jóltevőiknek költségén tanulni akarják a' Georgikonba való szabad bégjárás ingyen megfog engedtetni, melly azoknak hasznokra, kiknek erre kedvek vagyon, és készülni kívánnak, annyival is inkább emlittetik, mivel Fels. Csász. Királyi Fejedelmünk egy a' Fels. Magyar Helytartó Tanátshoz, és a' Fels. Magyar Kamarához botsájtott Udvari Rendelésében méltóztatott kegyelmessen kinyilatkoztatni, hogy a' Kamarabéli Józságok Administratiojára ügyelő hivataloknál azok tekintetbe vétésenek, kik gazdaságbéli tanulásokat a' Georgikonban végezték, és erről dicséretes bizonyság leveleket mutathatnak. Egyébb eránt az illy külső Tanulók a' fent említett három esztendei Cursusra nem köteleztetnek, hanem szabadságokban áll a' tanítandó tudományokból azokat magoknak választani, mellyeket már megszerzett egyéb tudományaikhoz, 's más környülállásaikhoz képest leg szüksegeesebbeknek, vagy erányosabbaknak lenni találnak.

Mivel pedig ezen Intézettel az ügy nevezett Pristaldeum vagy azon tanításbéli Intézet-is, mellyben magokat a' jövendőbéli Uradalmi Ügyészek, vagy Fiskálisok készithetik, egybe vagyon köttetve; arra nézve azok is, kik illy hivatalra szándékoznak, az ehez alkalmaztatott tudományokat magoknak megszerezhetik, és egyszersmind a' jurisdictióbéli praxisban magokat az itteni Fiskálisi Hivatalnál gyakorolhatják. Költ Mélt. Gr. Festetits György Úrnak Uradalmaira ügyellő Fő Kormány Széknek Készthelyi Cancellariájából, Sz. Jakab hava 12-kén 1808. esztendőben.